

Helsingin vammaisneuvoston kokous (8/2024)

Aika: Tiistai 8.10.2024 klo 13.30–16.04.
Paikka: Kaupunginhallituksen sali, kaupungintalo 3. krs.
Osoite: Pohjoisesplanadi 11–13, Helsinki.

Osallistuvat jäsenet:

Valtuustoryhmien edustajat:

Sirpa Puhakka	puheenjohtaja (Vas.)
Kristiina Karhos	(Vihr.)
Jari Mönkkönen	(Kok.)
Mika Taberman	(varajäsen)(SDP)
Marko Joensuu	(PS)

Yhdistysten edustajat:

Taru Reinikainen	Helsingin Kuuloyhdistys ry (etäyhteys)
Senni Hirvonen	Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry
Viktoria Welling	Helsingin Invalidien Yhdistys ry (etäyhteys)
Sari Sepponen	(varapj.) Kehitysvammatuki 57ry
Ari Österberg	Helsingin ja Uudenmaan Neuroyhdistys ry
Sirpa Halmela	Pääkaupunkiseudun Hengitys ry
Mikko Remes	Helsingin Reumayhdistys ry (etäyhteys)
Eveliina Lafghani	(varajäsen) Mielenterveysyhdistys HELMI ry
Peppi Santaniemi	Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö sr (etäyhteys)
Susanna Haapala	Kynnys ry

Kaupungin toimialojen ja keskushallinnon pysyvät asiantuntijat:

Maria Tauriainen	Kasvatus ja koulutus
Pirjo Tujula	Kaupunkiympäristö (etäyhteys)
Tiina Larva	Kulttuuri ja vapaa-aika
Janne Pitkänen	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Mauno Rönkkö	Kaupunginkanslia

Muut kaupungin edustajat:

Titta Reunanen	kumppanuuspäällikkö, kaupunginkanslia
Marja Säikkä	asiantuntija, kaupunginkanslia, vanhusneuvoston sihteeri

Pirkko Excell	erityissuunnittelija, Sote:n osallisuus ja vuorovaikutus
---------------	--

Vammaisneuvoston sihteeri:

Tiina Lappalainen	asiantuntija, kaupunginkanslia
Päivi Kurikka	vuorovaikutusasiantuntija, kaupunginkanslia

Vierailijat. Minna Eronen	Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Marko Varjonen	Avustajavälitys Oy
Johanna Vuori-Karvia	Autismiyhdistys PAUT ry
Anne Euramaa	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

1. Kokouksen avaaminen
Puheenjohtaja Sirpa Puhakka avasi kokouksen klo 13.30.
2. Osallistujien toteaminen
Osallistujat esittäytyivät.
3. Asialistan hyväksyminen
Hyväksyttiin.

4. Muistion hyväksyminen

Edellisen kokouksen [muistio 7/2024](#) oli lähetetty kokouskutsun liitteenä ja liitetty [vammaisneuvoston verkkosivuille](#). Muistio merkittiin tiedoksi. Valittiin muistion tarkastajat: Marko Joensuu ja Kristiina Karhos.

5. Henkilökohtaisen apu -palvelun tilanne Helsingissä

Kaupungilta henkilökohtaisen avun -palvelun työnantajamallin tilannetta esitteli vammaisten sosiaalityön päällikkö vs. Janne Pitkänen, sote-toimialalta. (esitys) Henkilökohtaisen avun kilpailutus ja palvelusetelin arvo sekä henkilökohtaisen avun saatavuuden, tuottajien ja asiakkaiden tilanne palvelusetelimallissa. Palvelusetelien tilannetta esitteli vammaistyön ostopalvelupäällikkö Minna Eronen, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta. Henkilökohtaisen avun -palveluntuottajan näkökulmaa esitteli toimitusjohtaja Marko Varjonen Avustajavälitys Oy:stä.

Kuultiin esitykset ja vammaisneuvosto kävi keskustelun. Keskustelun kuluessa muun muassa kiitettiin opasta ja henkilökohtaisen avun työnantaja -mallin työnhallinnan apujärjestelmää Oimaa sekä kysyttiin avustajien työterveydestä. Ehdotettiin Oimaan työtuntilaskuria ja lomakkeisiin sähköistä allekirjoitusta. [Työnantajamallin neuvonnan ja palkanlaskennan yhteystiedot](#), Oimaan voi tehdä suoraan kehittämissuhteita. Uusi [Opas henkilökohtaisten avustajien työntajille Helsingissä](#).

Vammaisneuvosto keskusteli henkilökohtaisen avun palvelusetelin arvon korotustarpeesta. Palvelusetelin arvo tarkastetaan kilpailutuksen jälkeen vuoden alusta. Vammaisneuvosto toi esiin, että myös henkilökohtaisen avun palvelusetelin käyttäjät tarvitsevat ohjausta ja selkokielen sääntökirjan ja opastusta.

6. Autismiyhdistys PAUT ry (esittely 10 min + keskustelu 10 min)

Toiminnanjohtaja Johanna Vuori-Karvia, Autismiyhdistys PAUT ry:stä esitteli yhdistyksen toimintaa ja autismikirjon ihmisten akuutteja haasteita. Tarvitaan tukea kuormitukseen ja toiminnanohjaukseen sekä kognitiivista saavutettavuutta ja aistiesteettömyyttä.

Vammaisneuvostoa puhutti autistien kokema ahdistus, johon autistit tarvitsisivat tukea, hyväksymään itsensä ja sanoittamaan tarpeensa. Heitä ei saa kohdella kaltoin, vaikka he eivät osaa sanoittaa tarpeitaan ja tarvitaan autistitulkkeja kuromaani yli empatiakuilua neurotyypillisten ihmisten kanssa.

Kokouksessa pidettiin tauko.

7. Vammaisneuvoston mahdollinen kannanotto

Kaupunkiympäristön lautakunta käsittelee 8.10. kokouksessaan [kaupungin lausuntoluonnosta mikroliikkumisen lainsäädännöstä](#) (sisältää sähköpotkulaudat). Asia on tulossa kaupunginhallituksen päätettäväksi nopealla aikataululla lokakuussa. Vaikuttamistoimielimille ei ole tulossa lausuntopyyntöä. Jos vammaisneuvoston jäsenillä on ehdotuksia vammaisneuvoston kannanoton sisällöksi, ehdotukset pyydettiin tekemään kirjallisesti viikon 41 aikana puheenjohtajalle ja sihteerille.

8. Toimialojen ja järjestöjen ajankohtaiset asiat

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustaja oli lähettänyt viestin ajankohtaisesta asiasta: Oppimisen tuen lainsäädäntö uudistuu 1.8.2025.

Lakiehdotus löytyy:

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_114+2024.aspx

Opetushallitus järjestää järjestökuulemisia 16.10. ja 12.11.:

[Tervetuloa oppimisen tuen uudistamisen järjestökuulemisiin! \(oph.fi\)](#)

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala: Pirkko Excell kertoi ajankohtaisena [Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden asukaskysely](#)stä, joka on auki 1.11. saakka. Kyselystä lähetettiin erillisellä sähköpostilla tietoa vammaisneuvoston jäsenille ja varajäsenille, myös eteenpäin järjestöissä välitettäväksi.

9. 3.12. vammaisten päivän tilaisuudet

Valmisteilla on vammaisneuvoston 3.12. aamutilaisuus valtuustoryhmien edustajille ja sotepe-lautakunnan jäsenille.

Kasainvälisen vammaisten ihmisten oikeuksien päivänä 3.12. Helsingin vammaisneuvosto järjestää yhteistyössä Helsingin yliopiston ja Vammaistutkimuksen Seuran kanssa seminaarin, jonka teema on kohtuulliset mukautukset. Tilaisuudessa julkistetaan myös vammaisneuvoston esteettömyys- ja saavutettavuustunnustuksen kohde. Kohteen etsintää ja valintaa valmistelee vammaisneuvoston työryhmä varapuheenjohtaja Sari Sepposen johdolla.

10. Vammaisneuvoston viestintä

Ei käsitelty.

11. Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelujen tilasuunnitteluprosessimallin osallistaminen

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelujen tilasuunnitteluprosessimallin osallistamista oli esittelemässä vuorovaikutusasiantuntija Anne Euramaa, Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta (esitys). Osallistamisessa kehitetään keinoja kuulla eri ryhmiä eri näkökulmista.

Vammaisneuvosto pitää kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelujen esteettömyyden erityistason tilasuunnittelun kohteiden yhteissuunnittelua tärkeänä.

Puheenvuoroissa toivottiin, että fyysisen tilan lisäksi digitaalinen opastaminen on osa kokonaisuutta, jossa kohteeseen ja apuvälineisiin voi tutustua etukäteen ja ennakoida pärjäämistä ja avun tarvetta. Fyysisen esteettömyyden lisäksi pitää varmistaa myös opasteet piste- ja isokirjoituksella, kohokylteillä ja -kartoilla.

12. Muut asiat

Muistio vammaisneuvoston ja nuorisoneuvoston edustajien tapaamisesta on jaettu vammaisneuvoston jäsenille. Työvaliokunta valmistelee jatkotoimia.

13. Tiedotusasiat

Vammaisneuvostoa Mannerheimintien perusparannuksen työmaaraadissa edustaa ensisijaisesti Susanna Haapala, varalla Orjo Pättiniemi ja Jan Huopainen. Vammaisneuvoston jäsenet on kutsuttu Helsingin kaupungin vammaispalvelujen sekä järjestöjen työpajaan 8.11. klo 13:00-16:00 Iirikeskuksessa.

Kalle Könkkölä -symposium ma 2.12. klo 8.30–12 Pikkuparlamentissa. Susanna Haapala esittää vammaisneuvoston edustajana puheenvuoron Kalle Könkkölä symposiumissa. Susannalle voi ehdottaa ideoita puheenvuoroon.

14. Seuraava kokous

Vammaisneuvoston seuraava kokous pidetään 12.11. klo 13.30–16.00.

15. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Sirpa Puhakka päätti kokouksen klo 16.04.

Sirpa Puhakka
puheenjohtaja
sirpa.puhakka(a)pp2.inet.fi

Tiina Lappalainen
sihteeri, asiantuntija
tiina.lappalainen(a)hel.fi

Muistion tarkastivat

Marko Joensuu

Kristiina Karhos

Liitteet:

Vammaisneuvoston [muistio 10.9.](#)

Henkilökohtaisen avun työnantajamallin sosiaaliohjaus

Henkilökohtaisen avun ostopalvelujen ja palvelusetelien tilanne

Henkilökohtaisen apu - palveluntuottajan näkökulma

Autismiyhdistys ry: Helsinki: Autistit ja muut neurovähemmistöt

Tilahankkeiden palvelumuotoilun ja osallisuuden malli Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla